

*М. К. Сюравичук,
проректор КЗ «Житомирський ОІППО» ЖОР;
Н. В. Кравчук,
завідувач лабораторії освітнього адміністрування
КЗ «Житомирський ОІППО» ЖОР;
Т. В. Мастеркова,
методист лабораторії освітнього адміністрування
КЗ «Житомирський ОІППО» ЖОР*

Організація інтелектуальних змагань школярів в умовах діяльності ОТГ

Діяльність закладів системи загальної середньої освіти в 2017–2018 н. р. була спрямована на вдосконалення організації проведення II (районних) етапів інтелектуальних змагань школярів в умовах децентралізації, для покращення якості їх результатів в учнівських предметних олімпіадах та стимулювання до самовдосконалення учнівської молоді.

Аналіз участі школярів області у III етапі олімпіад дає можливість зробити висновок про те, що в організації районних етапів мають місце певні проблеми.

Учасниками дев'ятнадцяти обласних олімпіад стали 1816 школярів з 299 навчальних закладів, які представляли 65 адміністративно-територіальних одиниць. Лише п'ять міст обласного підпорядкування, шість ОТГ та шість районів були представлені у більшості предметних олімпіад.

Двадцять дві об'єднані територіальні громади представляли менше десяти учасників. Коростишівський район та ще п'ять ОТГ не делегували жодного учасника III етапу олімпіад.

Частина учнів закладів загальної середньої освіти були позбавлені права участі у II етапі предметних олімпіад через непорозуміння між окремими органами управління освітою, які розміщені на території одного району.

У області розташовано 23 райони. У ході процесів децентралізації на їх території утворено 45 об'єднаних територіальних громад.

У 13 районах ОТГ утворені на базі районних центрів. У 5 районах розміщені міста обласного підпорядкування. У цих та ще у п'яти районах (Андрушівському, Романівському, Ружинському, Черняхівському, Чуднівському) більшість шкіл підпорядкована відділам освіти райдержадміністрацій.

Таким чином, при існуючому «Положенні про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності» важливо забезпечити повноцінне проведення II (районного) етапу, виходячи з того, що основними завданнями учнівських олімпіад з базових і спеціальних дисциплін є:

1. Стимулювання творчого самовдосконалення дітей, учнівської молоді.

2. Виявлення та розвиток обдарованих учнів та надання їм допомоги у виборі професії, залучення їх до навчання у вищих навчальних закладах освіти країни.

3. Підвищення інтересу до поглибленого вивчення базових, спеціальних та фахових дисциплін, прищеплення широким колам учнівської молоді навичок дослідницької роботи.

4. Підведення підсумків роботи факультативів, гуртків, секцій, учнівських наукових товариств, активізація всіх форм позакласної позашкільної роботи з учнями.

5. Підвищення рівня викладання базових предметів, фахової підготовки учнів.

6. Виявлення, поширення і впровадження в навчально-виховний процес сучасних прийомів і методів навчання.

Пункт 2.3 Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22 вересня 2011 року № 1099, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 листопада 2011 року за № 1318/20056, передбачає проведення II етапу лише як районного (міського).

З метою відбору переможців II (районного) етапу учнівських олімпіад з навчальних предметів для участі в обласних етапах, в жовтні 2017 року мали бути створені оргкомітети, журі районних олімпіад з числа представників районних методичних служб і відділів освіти та відповідних структур ОТГ, відповідно до Закону України «Про співробітництво територіальних громад».

Наказом управління освіти і науки облдержадміністрації № 206 від 05.09.2017 року «Про організацію та проведення в області заходів Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів у 2017–2018 н. р.» до участі у III (обласному) етапі були допущені команди з міст обласного підпорядкування та районів, до складу яких увійшли представники ОТГ. Окремими командами виступали учні КЗ «Житомирський обласний ліцей-інтернат для обдарованих дітей» (з усіх предметів), учні Житомирського міського ліцею при ЖДТУ з астрономії, фізики, математики, хімії, біології, географії, екології, економіки, інформатики, інформаційних технологій.

За підготовку завдань для районних етапів інтелектуальних змагань відповідно до п. 2.3.1 Положення відповідальними є методисти-предметники комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради, які визначають їх складність та кількість балів за кожне завдання. Для складання завдань олімпіад створюються комісії, які затверджуються управлінням освіти обласної державної адміністрації.

II (районний) етап олімпіад з навчальних предметів 2018–2019 н. р., проходитиме у листопаді-грудні поточного року, кількість турів олімпіад,

їхня тривалість та форми проведення визначатимуться управлінням освіти обласної державної адміністрації разом з оргкомітетами та журі відповідних олімпіад.

Для організації та проведення II (районного) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів у 2018–2019 н.р. буде визначений відповідальний орган управління освітою, який розміщується у районному центрі та у підпорядкуванні якого знаходяться навчальні заклади районного центру або більшість закладів освіти у районах при містах обласного підпорядкування.

Учні мають право як і в попередні роки брати участь у кількох предметних олімпіадах. До участі в II, III етапах олімпіад допускаються тільки учні, які стали переможцями попереднього етапу відповідної олімпіади.

Кількісний склад учасників наступного етапу олімпіади визначає оргкомітет наступного етапу (відповідно до рейтингу, який вказаний в додатку до наказу управління освіти і науки облдержадміністрації), а персональний склад – оргкомітет попереднього етапу відповідної олімпіади спільно з журі.

На всіх етапах олімпіад учні мають право брати участь в змаганнях за клас не молодший, ніж клас їх навчання в школі. Учасники змагань виступатимуть у складі команд, сформованих відповідно до адміністративно-територіального підпорядкування закладів освіти, в яких навчаються учні.

Звіти про проведення II етапу олімпіад з навчальних предметів та заявки на участь в III (обласному) етапі оргкомітети цих олімпіад повинні будуть надіслати до обласного оргкомітету до 30 грудня поточного року.

При остаточному формуванні складу команд районів (міст) для участі в обласних етапах інтелектуальних змагань журі має керуватись виключно якісним показником виконання завдань.

Оргкомітет обласного етапу, отримавши звіт про проведення II етапу та заявку для участі в III етапі, сформує остаточний список учасників III (обласного) етапу від кожного району.